

V spomin tovarišu TITU!

Danes mineva leto dni, od kar nas je zapustil veliki voditelj narodov in narodnosti Jugoslavije, legendarni partizanski komandant, eden največjih državnikov sodobnega sveta, tvorec neuvrščene gibanja, prijatelj in tovariš, naš predsednik JOSIP BROZ TITO.

Leto mimneva od takrat, ko je v nas in okrog nas nastala praznina, ko smo z bolečino spoznali, da Tita ni več, obenem pa dostojanstveno svetu pokazali, da ostaja Tito med nami, da je naša pot njegova pot in da je naš dolg uresničiti tisto, kar je snoval Tito.

Naša povezanost s Titovim revolucionarnim delom je enotna in nerazdružljiva, kar je smerek našemu revolucionarnemu razvoju, naši pripravljenosti, da trajno varujemo, hranimo in gradimo naprej svojo socialistično samoupravno skupnost, njeno svobodo, neodvisnost, bratstvo in enotnost, povezanost in enakopravnost narodov in narodnosti. Odločno bomo preperečili vsak poskus sovražnih, nacionalističnih in kontrarevolucionarnih sil, ki hočejo razbiti našo enotnost, ogroziti varnost naše države, ovirati in onemogočiti njen socialistični samoupravni razvoj.

Neomajno, skupaj in enotno hodimo po poti, po kateri nas je vodil Tito. V dobro vsakega našega človeka nadaljujemo dosledni in vztrajni boj socialističnega samoupravljanja in delegatskega sistema. Z uresničevanjem Titove pobude bomo razvijali odgovornost vsakega kolektivnega telesa in posameznika v njem, za lastno delo.

Obletnica Titove smrti

Preteklo je leto dni, odkar te ni, tov. TITO. Bolečina spomina ostaja z nami. V vsako srce — na milijone nas je — svetlo si luč prižgal, domovino ljubiti si znal!

Ostala je pesem strojev, žito naprej zori. Ostal je mir — nekateri so se tako bali — obljubljam ti, da ga bomo ohraniti znali. Od Triglavskih vrhov do Vardarskih bregov naj se razlega pesem naša, pesem dela! »Proletarska dežela močna je, smela« poslušali smo tvoje besede, široka množica te je vedno, predsednik Tito, rada sprejela. Naj svobodno sonce sije še naprej, naj bo človek človeku kakor bratu brat vselej, naj trdna vez tovarštva nikdar ne mine, naj pot bo svetla in široka — naše domovine!

Preteklo je leto dni, odkar te ni, tov. TITO. Plemenito si imel srce in pridne roke, ki niso nikdar počivati znále. Preskromne so naše besede zahvale...

Jana Beravs

Neomajna in trdna je naša odločnost, da uresničimo Titovo vizijo Jugoslavije. Sedanje velike in resne gospodarske težave nas obvezujejo k še večji odgovornosti pri popolnem uresničevanju te vizije. Začeti boj za gospodarsko stabilizacijo zahteva od vseh nas in vseh odgovornih subjektivnih sil veliko odločnost in disciplino pri doseganju ciljev srednjeročnega

plana družbenega razvoja, večjo in smotrnejšo proizvodnjo in varčevanje, produktivnost, boj za večji dohodek in življenjski standard delovnega človeka, ter spoštovanje in vrednotenje človekovega dela.

Na ta način se bomo lahko najboljše oddolžili idejam in spominu tovariša Tita.

GLAVNI DIREKTOR

Letna konferenca OOS v TOZD konfekcija Il. Bistrica

Konferenco je otvoril predsednik tov. ISKRA Vinko, zaželel uspešno delo ter prebral točke dnevnega reda.

Kot prvi se je prijavil k besedi glavni direktor tov. SIRC FRANC dipl. ing. Njegovo izvajanje objavljamo zaradi aktualnosti posebej. Obratovodja obrata TOZD Konfekcija Ilirska Bistrica je bil precej izčrpen.

Med ostalim je dejal, da morajo delati šivilje obleke od A do Z. To se pravi: sama mora sešiti celo obleko, kar že spada v obrtniško delo. Nalogi so premajhni, pa še ti s preveč artikli, kar še povečuje razdrobljenost proizvodnje in je delo še težje.

V zadnjem času pa se je stanje občutno izboljšalo, tako, da je

dela dovolj in upa, da bo pri tem tudi ostalo.

Mnenja je, da ni ustrezne medfazne kontrole.

Vodijo večjo kontrolo nad uporabo vode, telefona, pisarniškega materiala in slično, kar naj bi tudi prispevalo k večji varčnosti.

Precej se je povečala bolniška nad 30 dni.

Na kratko je poročal za TOZD Pozamenterija Bled — tov. ZUPAN Janez. Proizvodnja jim je narasla na 9 %. Z ogrevalno napravo je bil dosežen občuten prihranek kurilnega olja in to 15 ton. Delo je zlasti oteženo, ker niso izdelani operativni plani.

Za TOZD Konfekcija Bled je poročal tov. DUMBOVIČ Ivan. Fizični obseg za prvo četrtletje

je dosežen 106 %, t. j. za 11 % bolje kot lani v istem obdobju. Temu je vzrok tudi zadovoljivo »napajanje« ali drugače rečeno, dela je več in teče bolj umirjeno.

Izkoristek časa je 90 % ali 3 % večji od lanskega. Doseganje norm je v mejah lanskimi ali 102 %. Vzpodbudno je 28 % zmanjšanje zastojev.

Na splošno je ocenil, da so rezultati vzpodbudni v celoti. Tudi njegova ocena je podobna kot govornika iz Ilirske Bistrice, da je predpogoj za uspešno delo zadostna založenost s polizdelki. Trenutno je več naročil kot so njihove kapacitete, ter predlaga iskanje zunanjih kooperantov. Pesimističen pa je pogled na repromaterial.

Poročilo prodaje je bilo v glavnem:

- da je bilo prodano za prvo četrtletje 2 % več od planiranega in 56 % več kot lani,
- vezenin je bilo prodanih 98 % več kot lani,
- čipk je bilo prodanih 75 % in 8 % več kot lani,
- proizvodnja za prvo polletje je zaključena, razen izvoza, za katerega so prišla še dodatna naročila,
- kapacitete so razprodane, roki za nabavo materialov potrjeni, upamo lahko samo, če bodo držali.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta iz Radovljice je v pozdravnem govoru naglasil, da je pravilna odločitev, da se organizirajo konference vsakič v

drugem obratu. S tem je dano tem obratom veliko moralno priznanje.

Dosežki v občini Radovljica

V letu 1980 je bilo doseženega za 31 % več prihodka kot v letu 1979. Ekonomičnost se je bistveno izboljšala. Dohodka so beležili za 22 % več. V občini je delalo z izgubo nekaj manjših gostinskih obratov. Povprečni OD v občini je 8.250,— din. Uvoza je bilo za 8 % manj, dočim pa se je izvoz povečal za 24 % od leta 1979. Pohvalno je dejstvo, da se delovne organizacije opirajo več na lastna sredstva in manj na kredite.

Stabilizacijski ukrepi se izvajajo v mejah dogovorjenega. Osebnih dohodkov so zaostajali za rastjo dohodka.

Konferenci je prisostvoval tudi republiški sekretar sindikata tov. KLOFUTAR Jože. Strinjal se je s predhodnimi govorniki, zlasti z dosežki, ki so vzpodbudni. Kljub temu pa je prisotna premajhna dejavnost sindikata. Njegovo delo mora biti usmerjeno na politiko obravnavanja osebnega dohodka, katerega ustvarjajo delavci, torej morajo z njimi tudi gospodariti in biti seznanjeni, za kaj in kje naj se uporablja. Sindikalni delavci se premalo trudijo, da obveščajo svoje člane in nakazujejo probleme, ki v tem času niso ravno majhni. Stanovanjske proble-

me, formiranje cen in vrsta gospodarskih ter socialnih vprašanj bo moral v bodoče sindikat krepko zagrabiti. Tudi njihovi zbori naj bi bili v bodoče v prostih sobotah.

V nekaj besedah se je obrnil na konferenco sekretar občinskega sindikalnega sveta Ilirska Bistrica, ki je z zadovoljstvom ugotovil, da je zbor tukaj v Ilirski Bistrici. Nakazal je vrsto gospodarskih uspehov in težav tega kraja. Lepo je povedal, ko je dejal, da naj bi tudi bili naši zaključki prispevek k uspešnosti 3. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije.

Postavljeno je bilo vprašanje, ali je smotrno poslovno in tehnično sodelovanje s firmo Bischoff iz Švice in koliko stane.

Na to vprašanje je odgovoril tov. MENCINGER Janez dipl. ing. Firmi Bischoff plačujemo 42.000 frankov, kot je znano, je to ena vodilnih vezilnih tovarn v Evropi. Od njih dobivamo vzorce, risbe, tehnično dokumentacijo, najnovejšo kolekcijo strokovno pomoč pri usposabljanju kadrov in slično.

Če bi se tej firmi odpovedali, bi morali na novo zaposliti 4 tehnične risarje, 2 prebivalca kart in nabaviti 1 vezilni aparat za vzorce.

Za pravilnik o letovanju v izposojeni prikolic v Plavi laguni je bilo zagotovljeno, da bo pripravljen v najkrajšem času.

M. P.

Gospodarjenje v letu 1980 in smernice za leto 1981 s povdarkom na izvozu, cenah, investicijah in osebnih dohodkih

Napovedi gospodarstvenikov, da bo l. 1980 in še začetek l. 1981 za svetovno gospodarstvo v znamenju recesije, so se uresničile. Najnižjo kulminacijsko točko cikla je sprejela močan inflacijski pritisk, porast nezaposlenosti, stagnacija mednarodne menjave, kar vse je vplivalo na relativno nizko stopnjo rasti industrije in celotne gospodarske aktivnosti nasloph.

Takšne svetovne gospodarske razmere so v veliki meri vplivale tudi na naše gospodarstvo. V tej atmosferi so bile pred ekonomsko politiko resnično zahtevne naloge, saj smo hoteli korenito in sorazmerno v kratkem času zaustaviti in preusmeriti: večletna strukturna neskladnja, pretirano investicijsko, osebno, skupno in splošno porabo, preveliko odvisnost od uvoza surovin, strojne opreme, repro-materiala in velik primanjkljaj v plačilni bilanci — vse to je bilo brez dvoma nemogoče rešiti v enem letu.

Analiza rezultatov kažejo, da smo z ukrepi ekonomske politike v l. 1980 dosegli nekatere pomembne pozitivne rezultate, medtem, ko z velikim delom nominalno izkazanih rezultatov ne

moremo biti zadovoljni. Kljub vsem težavam, ki so nastale na notranjem tržišču nam je uspelo povečati obseg izvoza in zmanjšati primanjkljaj v plačilni bilanci. To je bil tudi eden od najpomembnejših uspehov v l. 1980. Obstaja dejstvo, da se gospodarski subjekti niso še nikoli prej tako zavedali nujnosti, da je treba čim več izvažati, če želimo prebroditi najgloblje težave. Po analizi stroškov ugotavljamo, da smo v gospodarstvu dosegli pomembne prihranke, kar je povzročilo, da cene ponudbe niso porasle toliko kot nabavne cene energije in reprodukcijskega materiala. To je pripomoglo k ohranjanju določene konkurenčne sposobnosti na tujih tržiščih. S tako doseženo konkurenčnostjo pa na daljši rok ne moremo biti zadovoljni.

Kljub vsem težavam v zvezi s preskrbo s surovinami, energijo, repromaterialom je gospodarstvu uspelo obdržati — čeprav minimalno — pozitivno rast proizvodnje 2 %.

Tudi poslovanje naše DO je bilo izpostavljeno splošni in specifični ekonomski politiki SFRJ in SRS. V lanskem letu je SFRJ povečala izvoz za 2,2 milijardi dolarjev, kar je za 1/3 % več kot v predhodnem letu. Tekstilna industrija SFRJ je povzročila pravi bum, saj je izvozila za

727 milijonov dolarjev, tako, da se je njen izvoz v državi povečal od 7,3 % v l. 1979 na 8,1 % v l. 1980. Omenjeno povečanje izvoza pa ni imelo korelacije za dohodkovnim povečanjem, ker ga ni bilo. Naša DO je že več kot deset let izvozno orientirana. Po kratki analizi sodeč smo sledili družbeni usmeritvi po povečanju izvoza in ga v l. 1980 dosegli 1.974.000 dolarjev, kar je v primerjavi z l. 1979 za 247 % več. V l. 1981 smo sklenili izvozni posel za 2.750.000 dolarjev kar je za 39 % več kot v predhodnem letu. Omejitveni faktorji za še večji izvoz ostajajo isti: previsoke cene osnovnih surovin in repro materiala, prevelika družbena obremenitev proizvodov, neustrezni domači materiali in nesigurne in nekompletne izdobe domačega materiala.

Nasplošno velja, da bi bilo potrebno najti za trajen izvoz — to pa pomeni stimulativen izvoz — med ostalim tudi tak izvozni instrumentarij, ki bi motivirano doprinal k večjemu ekonomskemu doprinosu na tujem, kot na domačem tržišču.

Alarmantno povečan izvoz v preteklem letu in v primerjavi z letom poprej, ko je bil v SRS 34,5 % večji v SFRJ 23,3 % večji ni odraz naravnosti našega gospodarstva na prodor pred-

vsem na tuja zahtevna tržišča, ampak je bilo to povečanje bolj administrativne narave. V prvih dveh mesecih letošnjega leta smo beležili močan padec izvoza, medtem, ko smo v tretjem mesecu izvoz povečali tako, da je izvozna situacija za l. kvadrat nekoliko ugodnejša.

Nasprotno pa je bil v naši DO izvoz presežen v l. tromesečju za 200 % v primerjavi s l. tromesečjem l. 1980. Da obstaja volja oz. pripravljenost in tudi discipliniranost v smislu republiške in zvezne resolucije smo dokazali predvsem tekstilci finalisti poleg ostalih predelovalnih industrij, ki so nosile največje breme izvoza in to kljub odpovedovanju dohodka in s tem nižjim osebnim dohodkom, kar še posebno velja za tekstilni industrijo znotraj katere ima le redko podjetje monopolni položaj v primerjavi z drugimi panogami. Tekstilna industrija zaradi večkratne predeminzioriranosti v finalnih proizvodih in s tem zaradi močne konkurence ne more pokriti izpada dohodka zaradi izvoza na domačem tržišču.

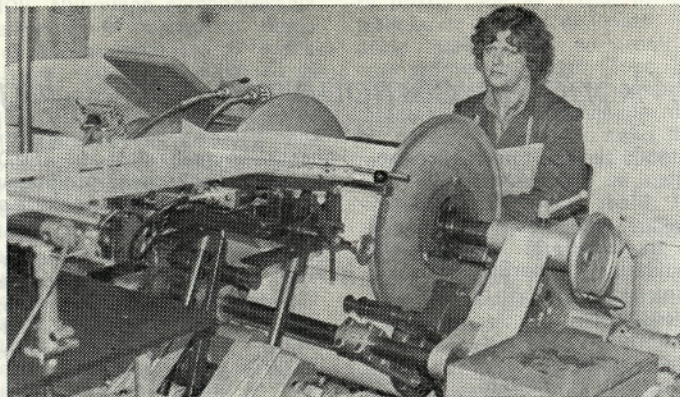
CENE

Cena je najpomembnejši barometer gospodarjenja združenega dela in je alokator združenega

dela in sredstev med družbene dejavnosti ter deluje ob enem tudi kot distributer družbenega produkta med producente. Če pogledamo naše cene pred vsem cene tvorcev — delov reprodukcijskih ciklusov opazimo, da ne izpolnjujejo zahtev optimalnosti. Ker cene pri nas ne odražajo odnose med razpoložljivimi količinami tvorcev (proizvodov in storitev) in družbenih potrebah po njih prihaja do nerealnih produkcijskih stroškov, kar pomeni, da so različni produkti disparitetni in s tem tudi njihove cene — nove ustvarjene vrednosti, kar ima za posledico napakno produkcijsko strukturo oz. govorimo o strukturnih neskladjih.

Metražeji so v letošnjem letu prekomerno dvignili cene svojim proizvodom. V velikih primerih smo morali finalisti zaradi tržnih zakonitosti predvsem v izvozu pa tudi doma kompenzirati te abnormalne podražitve izhodnih tvorcev oz. repromaterialov. Nekateri zagovarjajo tezo, da bi morali končne cene graditi od družbeno priznanih cen, to pomeni od finalistov in reprodukcijskega kompleksa k ekstrahirnim dejavnostim — proizvajalcem primarnih surovin in spremljevalnih tvorcev do primarcev. Če finalisti cen nebi prilagodili sedanjemu veljavnemu razmerju cen vseh proizvodov v ponudbi bi govorili, da so naše cene disparitetne. Ker prihaja tu do zakonitosti tržišča to ni slučaj. Nasplošno velja ugotovitev, da če primerjamo cene tekstilnih proizvodov — po vložnem delu — s cenami ostalih industrijskih proizvodov in storitev vidimo, da so prve zaradi družbene neverificiranosti v abnormalnem podrejenem položaju nasproti cenam proizvodov in storitev, kar je še posebno izrazito v primerjavi z drugimi razvitimi državami. Močno odvisnost od uvoza surovin je tudi eden od razlogov za dolgoletni ekonomski neugodni položaj tekstilne industrije z ozirom na to, da carinske dejatve še povečujejo ceno uvoženih surovin in proizvodov za cca. 20 do 20 %, kar spremlja konstantno rast osnovnih surovin in repromaterialov. Preteklo leto je bilo v tem smislu še posebno alarmantno. Cene bombaža so porasle za 31 %, volne za 24 % in rejon prediva domačega izvora celo za 238 %. Istočasno so cene tekstilnih proizvodov po znani evidenci porasle za 28 %, čeprav so bile realno še nižje, ker statistika ne spremlja sezonskih razprodaj.

Decembra lani so narasle cene na drobno za 38 %, cene industrijskih proizvodov za 40 % in cene naftnih derivatov za 71 %. V letu 1980 so bili proizvodi naše delovne organizacije pod družbeno kontrolo. Tako so smele narasti cene proizvodov v konfekcijski grupi v povprečju za 8 %, v dekorativni grupi za 18 %. Vezeni proizvodi bombažnega tipa za trgovino so smeli narasti za 9 %, vezeni izdelki na sintetičnem materialu pa za 13 %. Tako relativno močno povečanje dohodka lani za 55 % čistega dohodka za 57 %, poslovnega sklada za 260 %, re-

Oddelek snutkovnih strojev, na katerih izdelujemo mrežo za zavese.

zervnega sklada za 57 % gre v večji meri pripisati višji produktivnosti, nekaj povečanja pa gre tudi na račun devalvacije in sicer odvisno od strukturnega razmerja izvoz — domači trg ter uvoza.

Tudi v letu 1981 predvidevamo, da se bodo cene tekstilnih proizvodov, ki spadajo v grupo industrijskih produktov gibale v mejah načrtovanih povečanj industrijskih proizvodov torej za 25 %, kar gre v naši branži prepisati močnem vplivu tržni zakonitosti.

INVESTICIJE

Priporočila gospodarskih in družbenih institucij v smislu racionalnejšega vlaganja lastnih in tujih finančnih sredstev v tem obdobju naj bi imelo za cilj umiriti inflacije, to pa pomeni istočasno zavarovanje aktivnosti, ki naj bi zmanjšale pritisk na plačilno bilanco, ob enem pa zavirajo zaposlovanje in gospodarsko rast. Iz predloženih in Odobrenih investicijskih programov je razvidno, da bodo opuščene nekatere po učinkovitosti podmarginarne investicije v ostalem pa bo šlo kod do sedaj za omejevanje na škodo majhnih investicij, ki so praviloma najbolj učinkovite. Problem in učinkovitost investicij je del širšega problema učinkovitosti našega gospodarstva, katerega pa z restrikcijami ni mogoče rešiti. Po uspehu gospodarjenja je bila tekstilna industrija v preteklem letu na drugem mestu med panogami. V SRS je bila njena produkcija 5,7 % večja kot lani, v SFRJ pa celo 6,3 % večja. Ta kazalec kaže tudi na to, kako nova industrija s sodobno opremo iz manj razvitih delov države spodbuja tradicionalno industrijo v razvitih delih države. Po analizah sodeč je povpraševanje po naših proizvodih nekajkrat večje od naših zmognosti ponudbe in ker se bo ta trend tudi v bodoče nadaljeval bomo v naslednjem srednjeročnem obdobju namenili nekaj več kot 700 milijonov D sredstev v investicijsko linijo za povečanje in posodobitev proizvodnih zmogljivosti na področju vezanih izdelkov in posodabljanju konfekcioniranja. Baza preskrbe sredstev bo združevanje sredstev zainteresiranih partnerjev, ki je že dalj časa v teku.

Za omenjeno investicijo bi se DO tako še bolj utrdila kot prvo tovrstno podjetje v jugoslovanskem prostoru in si ustvarila še večje šanse za izvoz.

OSEBNI DOHODKI

Akcija sindikata po zaščiti življenjskega standarda delavcev posebno onih z najnižjimi osebnimi dohodki je povsem razumljiva. Če tudi to zadeva v kontradiktornost z zakonom o neodtujenem razpolaganju delavcev z novo ustvarjeno vrednostjo.

Zaščita delavcev z najnižjimi OD je možna v več oblikah, tako kot np. z olajšavami pri plačevanju stanarin, z brezplačnim toplim obrokom, difereciarnim regresom za letni dopust, z raznimi dodatki itd..., vse to pa kaže na degradacijo obstoječega sistema delitve po rezultatih dela in sintetično ustvarjanje OD okoli minimuma fizične eksistence. Obstoječa delitev OD se karakterizira v niski vsebnosti osebnih dohodkov delavcev v industriji — predvsem v neposredni proizvodnji, v ceni proizvodov in uslug, druga karakteristika pa je razvrednotenje dela proizvodnje v primerjavi z ostalimi. Še vedno obstajajo branžne razlike med delovno in kapitalno intenzivnimi panogami v smislu različnih osebnih dohodkov v korist zadnjih. Čeprav se zavedamo, da če je neka panoga širšega družbenega pomena oz. jo je ekonomsko upravičeno in smiselno razvijati na daljši rok, da so tudi OD v tej branži izjemoma nekoliko višji, vendar samo v začetnem obdobju.

Nevarnost prevelikih socializacij, ki smo jim priča skoraj pri vseh industrijskih panogah je, da ta dekalatizira kreativno delo in minimira občutek prosperitete v perspektivi. Nadalje OD na splošno ne vsebuje v sebi elementa rizika, ki bi bil vezan na uspešnost poslovanja in so tako OD v organizacijah, ki poslujejo z izgubo dostikrat večji od onih, ki dobro poslujejo, kakor tudi to, da osebni dohodki ne nudijo vedno zaposlenim ekonomske in socialne varnosti.

V naši DO je bilo povprečje OD v letu 1980 nekaj več kot 7.300 din in so porasli v primerjavi z letom poprej za cca. 29 %. V

mesecu decembru in prvih mesecih letošnjega leta ni imel noben delavec v naši DO osebni dohodek nižji od 5.000 din za normalno opravljeno delo — to pomeni predpisano število delovnih ur in 100 % izpolnjevanje norme. Pri tem pa se mi postavlja vprašanje ali bo ta spodnje postavljena meja 5.110 din kot eksistenčno najnižji možni OD ob močnem inflatornem tempu gibljiva?

Veliko je bilo tudi pripomb na grupacije — če te še (obstajajo), ker se ve kako so bile postavljene, čeprav samoupravno in tako sodeč povsem praviloma, da je v njihovih sporazumih daleko važnejše kje nekdo dela, kot pa kako in koliko dela.

Iz povedanega je razvidno, da samoupravna delitev predstavlja daleko zahtevnejše kompleksno delo kot je to vidno na prvi pogled in ki ga bo brezpogojno potrebno rešiti v korist skupnega gospodarskega in družbenega razvoja.

Povečanje akumulacije na splošno — donekje tudi v naši DO gre del nje iz naslova družbenega dogovora o delitvi sredstev za OD, kar smatram, da na daljši rok ni sprejemljiva. Osnovni problem, ki ga bomo morali rešiti je doseči model primerne delitve, po rezultatih dela, ker je to predpogoj za motivacijo delavcev za povečan obseg in kvaliteto dela in to na vsej hierarhični lestvici.

Za konec bi povedal to, da je problem št. 1, ki obstaja pred DO v času, ki je pred nami preskrba z repromaterialom in, ki je oviralni faktor za realno planiranje in kvalitetno napajanje proizvodnih kapacitet.

Veliko podražitev osnovnega materiala in ostalih tvorcev v reprodukcijskem ciklusu bodo zmanjševale ustvarjeni dohodek in s tem zmanjševalo tudi akumulacijo in OD.

Prepričan sem, da bomo s samoupravnimi sporazumevanji na biletarealni osnovi, vendar na kvalitetnejši ravni, o soudeležbi deviznih sredstev za nakup osnovnih uvoženih surovin zmanjšali na minimum probleme v preskrbi in tako skušali preprečiti prekinitev repro-kompleksa, kar smatram, da je to nova kvaliteta v razvoju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov.

Glavni direktor
Sirc Franc dipl. ing.

SE TI NE ZDI, ŠTEFAN, DA BI SE KONČNO LAHKO ŽE POROČILA?
JE ŽE, TATJANCA, TODA LE KDO BI NAMU VZEL?

III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije

3. 1950, tkalski tehnik, izmenovodja, in MARJAN BOGOVIČ, HTP Bled, rojen 23. 8. 1949, natak, vodja kavarne. Izvolili so jih izmed 22 evidentiranih kandidatov 21. aprila 1981.

MURKINO SPOROČILO KONGRESU SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE

Republiški koordinacijski odbor za pripravo III. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije je določil Murko iz Lesc za nosilko tematske razprave in sporočila o TRAJNEM SAMOUPRAVNO-POSLOVNEM SODELOVANJU NA OSNOVAH SKUPNEGA PRIHODKA IN SKUPNEGA DOHODKA MED PROIZVODNIMI IN TRGOVINSKIMI ORGANIZACIJAMI ZDRUŽENEGA DELA.

V sporočilu kongresu, ki ga v Murki obravnavali 17. 2. so prikazali svoja prizadevanja za uveljavljanje dogovorjenih odnosov na trajnih osnovah z sodelujočimi organizacijami zdrženega dela in prizadevanja za samoupravno združevanje dela in sredstev pri uresničevanju skupnih ciljev razvoja.

Opredelila je odnose s potrošniki in potrošniškimi sveti ter predstavila svoje izkušnje v teh prizadevanjih.

14. maja ob 10 uri bodo v Murki organizirali še tematsko razpravo na isto temo s katero želijo doseči nekatere rešitve, ki jih je ponudila razprava o sporočilu tretjemu kongresu samoupravljalcev.

TEMATSKA RAZPRAVA O SVOBODNI MENJAVI DELA MED DSSS IN TOZD V VERIGI 17. 4. 1981

Tematska razprava o svobodni menjavi dela med delovno sku-

pnostjo skupnih služb in TOZD je poleg konkretnih predlogov in odprtih vprašanj, pokazala zlasti naslednje:

- sodelujoče delovne organizacije razvijajo zelo sorodne modele svobodne menjave, dela, ki so v skladu z odnosi, ki jih predvideva zakon o združenem delu,
- dovolj dobro poznavanje družbeno politične in strokovne problematike svobodne menjave dela omogoča, da smo jo sposobni tudi kvalitetno razvijati in dograjevati. Uspešnost sprejetih rešitev je odvisna od pripravljenosti oziroma nepripravljenosti vseh delavcev in subjektivnih dejavnikov - da uvajajo nove odnose.

Posebna delovna skupina bo pripravila zaključke in stališča tematske razprave in priporočila vsem TOZD, OZD in DO v občini, da jih uporabljajo kot delovni pripomoček.

OCENA SAMOUPRAVNEGA POLOŽAJA DELAVCEV V ZDRUŽENEM DELU

Ocena samoupravnega položaja je dolžnost slehne delovne skupine v predkongresnem obdobju. V ta namen je OK ZKS Radovljica pripravila teze za oceno samoupravnega položaja, ki naj nam služijo kot delovni pripomoček, na podlagi katerega bodo OO ZK in OO ZS pripravile gradivo za razpravo. Razprave bodo organizirane v delovnih oziroma sindikalnih skupinah. Sprejeta stališča in predloge iz razprav bodo poslali OKZKS Radovljica, ki bo s pomočjo vseh zbranih ocen oblikovala celovito oceno samoupravnega položaja delavcev v naši občini.

IZVRŠNI ORGANI V DELEGATSKEM SISTEMU

OK SZDL Radovljica bo pripravila celovito oceno o uresničevanju delegatskega sistema v občini Radovljica in organizirala tematsko razpravo IZVRŠNI ORGANI V DELEGATSKEM SISTEMU.

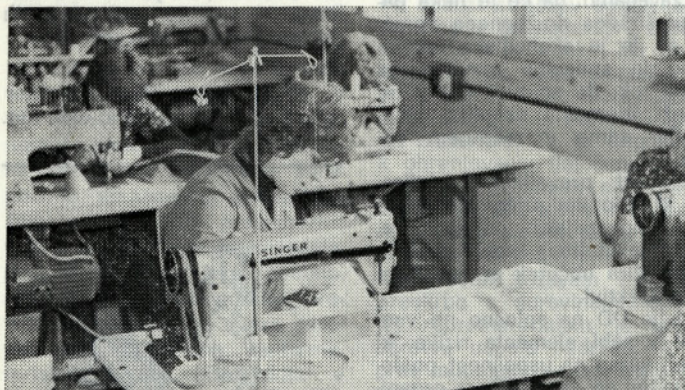
V ta namen je delovna skupnost pripravila teze, na podlagi katerih bodo KK SZDL, Zbori občanov oziroma skupščine v krajevnih skupnostih Radovljica, Podnart, Kropa in Bohinjska Bela pripravile OCENO DELOVANJA DELEGATSKEGA SISTEMA IN ODNOSOV V SKUPŠČINI KRAJEVNE SKUPNOSTI, SVETU KRAJEVNE SKUPNOSTI IN DRUGIH ORGANIH KRAJEVNE SKUPNOSTI,

- krajevne skupnosti Bled, Goroje in Mošnje bodo pripravile OCENO DELOVANJA DELEGACIJ ZA ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI,
- krajevne skupnosti Lesce, Boh. iBstrica in Kamna Gorica bodo ocenile DELOVANJE DRUŽENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ V DELEGATSKEM SISTEMU,
- krajevne skupnosti Srednja Dobrava, Ljubno in Lancovo bodo analizirale NAČIN OBLIKOVANJA IN UČINKOVITOST DELEGATSKIH VPRAŠANJ IN DELEGATSKIH VZPODBUD,
- krajevne skupnosti Kropa, Srednja vas, Stara Fužina in Begunje pa bodo prikazali POVEZANOST DELEGATOV ZA SKUPŠČINE SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI MATERIALNE PROIZVODNJE S SAMOUPRAVNIMI ORGANI V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH.

INDOK CENTER

- 4. SEJA KOORDINACIJSKEGA ODBORA ZA PRIPRAVO III. KONGRESA SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE OBČINE RADOVLJICA
 - DELEGATI NA III. KONGRESU
 - MURKINO SPOROČILO III. KONGRESU SAMOUPRAVLJALCEV
 - TEMATSKA RAZPRAVA O SVOBODNI MENJAVI DELA V VERIGI
 - OCENE SAMOUPRAVNEGA POLOŽAJA DELAVCEV
 - IZVRŠNI ORGANI V DELEGATSKEM SISTEMU
13. maja ob 13. uri je bila 4. seja Koordinacijskega odbora za pripravo III. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije občine Radovljica, na kateri so analizirali predkongresne aktivnosti v naši občini ter se pripravili na obravnavo osnutka Resolucije III. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije in Ocen samoupravnega položaja delavcev.
- SAMOUPRAVLJALCE NAŠE OBČINE BODO V BEOGRADU ZASTOPALI MILICA KUNSTELJ, Murka Lesce, rojena 5. 3. 1948, ekonomski tehnik, poslovodja ALBIN MRAK, Sukno Zapuže, rojen 5.

Sklepi samoupravnih organov

Praktično usposabljanje naših vajenk. Dodeljen jim je poseben prostor s strokovnim vodstvom v šivalnici.

V skladu s sklepom delavskega sveta delovne organizacije »VEZENINE« Bled so bile v torek, dne 14. aprila 1981 volitve delegatov v:

- delavski svet delovne organizacije »VEZENINE« Bled
- odbor samoupravne delavske kontrole DO »VEZENINE« Bled
- skupno disciplinsko komisijo DO »VEZENINE« Bled

Skupaj je od 710 volilcev glasovalo 86,1 % zaposlenih. Z večino glasov so bili izvoljeni naslednji delegati:

a) DELAVSKI SVET DELOVNE ORGANIZACIJE

1. TRAMŠEK Miro
2. LAVRIČ Ivka
3. FURAR Franc
4. AMBROŽIČ Pavla
5. POGAČNIK Terezija
6. ŽVEGLJ Jaka
7. VRAŽIČ Barica
8. RADEŠIČ Borka
9. AŽMAN Anica
10. KRIZANIČ Geli
11. KEMPERLE Minka
12. TARMAN Olga
13. KOS Valentina
14. ČEKADA Vera
15. KALUŽA Marica
16. RUŽIČ Silvana
17. FURLAN Jožica
18. BOJC Vida
19. MOHORIČ Olga
20. KORITNIK Vanda

b) ODBOR SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

1. VAMPELJ Anton
2. JERMAN Stane
3. PERNEL Marta
4. VOVK Ema
5. FERLEŽ Majda
6. CURK Irena
7. PANGERC Peter

c) SKUPNA DISCIPLINSKA KOMISIJA

1. DEŽMAN Albina
2. HEGLER Jože
3. GLUHAR Ivica
4. ADLEŽIČ Spomenka
5. GRILJ Vera
6. SOBAN Marija
7. POR Jaka
8. JANŠA Jožica
9. JERE Stane

10. SODJA Dora
14. aprila 1981 so bile izvedene
tudi volitve delegatov v:
— delavski svet DS Skupne slu-
žbe
— odbor samoupravne delavske
kontrole DS Skupne službe.
Izvoljeni so bili naslednji delega-
ti:

**a) DELAVSKI SVET DS
SKUPNE SLUŽBE**

1. SOKLIČ Marija
2. VIDIC Boža
3. LAKOTA Kati
4. TOLAR Helena
5. ULČAR Nada
6. BERČIČ Majda
7. ŽEMLJA Marina
8. RABIČ Jožica
9. KUNČIČ Mira

**b) ODBOR SAMOUPRAVNE
DELAJSKE KONTROLE
DS SKUPNE SLUŽBE**

1. POLAK Rudi
2. VALANT Dragica
3. PINTAR Anica
4. MOHORIČ Marija
5. KOKALJ Elizabeta

Jaka POR

Mladinske delovne akcije

Ko govorimo o mladinskih de-
lovnih akcijah (MDA) govorimo
o sebi in svojih delih, o ljubez-
ni do domovine, o graditvi in
rasti nove Jugoslavije.

Mnogo jugoslovanov je v pre-
teklih letih stalo pod zastavami

MDB. Njihovega samoodrekanja,
delavnosti in ljubezni do domo-
vine ne moremo meriti s šte-
vilkami, toda tri številke so ta-
ko vidne, da ne moremo mimo
njih. V preteklih letih je na
MDA sodelovalo preko 2 mili-
jona mladincev, ki so prispevali
preko 80 milijonov prostovoljnih
delovnih dni. Vsak deseti jugo-
slovan je bil kot brigadir ude-
ležen pri izgradnji domovine.
Zato lahko rečemo, da so MDA
veličasten simbol mlade gene-
racije. One so njihovo življenje,
njihovi najlepši dnevi in mla-
dost — ponosno dana svojemu
narodu, svoji domovini in soci-
alizmu.

Rojstni dan MDA je tesno pre-
pletan z rojstnim dnevom nove
Jugoslavije. Tudi delovne akcije
so nastale kot mnogo drugega,
v neobičajno težkih, odločilnih
a veličastnih dneh naše nove
zgodovine. Nastale so v revoluciji.
In to na samem začetku,
spontano in z zanosom, toda iz
potrebe in edinstvenosti naše
revolucije — da svoje izhodišče
in oporo vedno išče in tudi naj-
de v narodu. Rojene v tem na-
ročju — naročju naroda — niso
MDA prenehale tudi v dneh naj-
težje borbe. V teh dneh so bile
dragocen prispevek na težki, kr-
vavi poti do svobode, toda v
pričakovanju tistega, kar revolu-
cija mora prinesiti kot svojo
največjo zmago — v pri čako-
vanju mirnega, delovnega in ust-
varjalnega razvoja v popolno svob-
odni domovini.

In ko je bila svoboda priborje-
na, mladi tudi trenutek niso
razmišljali. S še večjim etuziaz-
mom so zamenjali orožje vojne

za orožje dela — puške in mi-
traljeze za krampe in lopate. Na
poziv maršala Tita so prešli z
ene fronte na drugo. Tako je,
rojena v krilu revolucije, epopeja
mladinskega prostovoljnega de-
la, narasla v ogromno reko de-
lavnega zanosu, da se čimprej
ozdravijo rane vojne in uspo-
stošenja.

Milijoni mladih so začeli obnav-
ljati domovino. Njihove roke so
hitele, da čimprej obnovijo pogo-
Tako se je na zastavah MDB
rišča, porušene proge in ceste.
pojaviло novo geslo:

namesto: »Vse za fronto, vse
za zmago« je bilo napisano:
»Dokler traja obnova — ni po-
čitka!«

Brigade so set akkrat rojevale
povsod, od najbolj oddaljenih
planinskih vasi do trgov in ve-
likih mest. Tako je bil ustvar-
jen še en Titov poziv mladini —
poziv na izgradnjo domovine. To
so bili dnevi organiziranja ve-
likih zveznih MDA: Brčko-Bano-
viči, Novi Beograd, Šamac- Sa-
rajevo, Nova Gorica in mnogo
drugih. Na teh MDA se je gra-
dil temelj našega razvoja in in-
dustrije. Toda na teh akcijah se
je poleg industrije gradilo tudi
novo življenje, nova morala in
etika socializma. Mladi so na
MDA spoznavali delovne nava-
de, osebno in kolektivno odgo-
vornost do izvajanja demokratič-
no sprejetih nalog. Spoznavali
so začetke samoupravljanja. Sko-
zi to šolo je šlo tisoče mladink
in mladincev, in mnogi izmed
njih so prav na MDA spozna-
vali prve črke, mnogi izmed njih
so se z delovnih akcij vračali
usposobljeni za najtežja dela v

proizvodnji. Tudi internacionali-
stična zavest naše mladine je
bila potrjena in dokazana na
srečanjih s tisočimi mladimi iz
vsega sveta na njihovih in na-
ših gradbiščih.

Prav te pridobitve dokazujejo
danes na MDA mladi, ki so mlajši
od prvih delovnih akcij. Hčerke
in sinovi ter celo vnuki prvih
graditeljev pišejo danes nove
strani epopeje prostovoljnega
mladinskega dela v Jugoslaviji.
In prav zaradi tega mladins-
ko prostovoljno delo ne bo
in tudi ne sme prenehati.
Tudi letos so organizirane
številne lokalne, republiške
in zvezne MDA. Med temi
brigadirji bodo tudi mladi iz
naše občine, ki bodo z de-
lom na teh akcijah prispeva-
li svoj delež k hitrejšemu
razvoju manj razvitih obmo-
čij ter poglobljanju bratstva
in enotnosti naših narodov
in narodnosti.

Tako se bodo brigadirji iz
radovljjske občine letos ude-
ležili republiške MDA Go-
riška 81 od 19. 7. do 8. 8.,
sodelovali pa bodo tudi s po-
bratenimi občinami na zvez-
ni MDA OTOK MLADOSTI—
ŠIBENIK 81 v času od 6. 7.
do 2. 8. letos.

POR Jaka

Uvoz v obdobju januar-marec 1981

V tem obdobju smo uvozili su-
rovine in repromaterial ter pla-
čali 50 % licence firmi Bischoff
St. Gallen Švica. V glavnem so
bili to še prehodni zaključki, ker
nam dobavitelji niso uspeli do-
baviti blaga do 31. 12. 1980.
Nekaj pa je bilo že novih poslov-
nih, katere smo režimsko krili z
avansi. Ti so nam bili dodeljeni
v višini 30 % od lanskoletnih
odobrenih sredstev s končno de-
litvijo.

Letos smo že dobili za vse re-
žime končno delitev, vendar
nam povsod sredstva niso bila
odobrena v višini, kot smo za-
prosili.

Preja se uvaža po blagovnem
kontingentu (RK).

5 ton nam je odobreno RK za
uvoz preje 34/2, katero nam je
ponudila firma W. Vocke Raven-
sburg. Netto vrednost za celot-
no količino predstavlja cca
1.031,150,00 din.

8 ton nam je odobreno RK za
uvoz rayon svile 120/2 za ve-
zenje, ki jo uvažamo od F. Bisc-
hoffa Tekstil St. Gallen Švica. Pri-
bližno 2.300 kg rayon svile 120/2
imamo že naročene, na razpola-
go je še 5.700 kg. To predstavl-
ja v netto vrednosti cca
3.420.000,00 din.

5 ton nam je odobreno RK za

uvoz monofil 20/1. Netto vred-
nost za celotno količino pred-
stavlja cca 962.000,00 din.
Blago se uvaža po deviznem
kontingentu (DK).

DK za grupo SVILA, nam je do-
deljen v višini 1.500.000,00 din.
Pod to šifro uvažamo v glavnem
tehnično tkanino za vezenje —
solvron.

DK za grupo TRIKOTAŽA, nam
je dodeljen v višini 1.051.000,00
din. Pod to šifro uvažamo pred-
vsem pletivo za rokavice. v vi-
šini 400.000,00 din je ta vsota
že izkoriščena.

DK za grupo BOMBAŽ nam je
dodeljen v višini 358.000,00 din.
Pod to šifro pretežno uvažamo
tehnično tkanino za vezenje —
kattum. V višini 200.000,00 din
je ta vsota že izkoriščena.

Zaprosili smo tudi za DK papir
in karton. Dodeljen nam je bil
v višini 385.000,00 din. Koristili
smo ga že v višini 70.000,00 din
Pod to šifro uvažamo punch kar-
ton, za izdelavo kart za vezenje
ter texograph papir.

Rezervni deli za tekoče vzdrž-
evanje se še vedno uvažajo re-
žimsko prosto, vendar moramo
plačevati z lastnimi devizami.
Prilive, ki jih ustvarimo z izvo-
loti, ampak le 65 %. Tudi do-
zom ne moremo koristiti v ce-

mači proizvajalci za svoje iz-
delke zahtevajo devizno partici-
pacijo. S tem se pravice za uvoz
zmanjšujejo in treba bo temeljito
preveriti, katero blago iz uvoza
bo imelo prioriteto.

Velike težave pri nabavi mate-
riala so tudi na domačem tr-
žišču. Vse kar so strokovnjaki
konec leta 1980 napovedali za
leto 1981 se žal uresničuje v
vsej ostri in to:

1. težave pri nabavi repromate-
riala
2. porast cen za vse materiale
3. nezadostna ponudba reproma-
teriala
4. desertiranost zalog pri proiz-
vajalcih
5. močno povpraševanje za re-
promaterialom
6. zamujanje rokov dobav
7. pogojevanje dobav z devizno
participacijo.

Do sedaj nismo uspeli zagoto-
viti dobave:

1. art. 156 — Svila Maribor
13.000 m — ni materiala
2. art. Filou — BPK Beograd
8.000 m — ni materiala
3. art. 41404 — MTT Tabor Ma-
ribor
2.000 m — prekasno
4. art. Izabela — Krupanjska
Krupanj

- 13.000 m — ni materiala
5. art. Milena — Krupanjska
Krupanj
13.000 m — ni materiala
6. art. Agra — Tekstilindus
Kranj
3.000 m — kasnije 30 dni
7. art. 94035 — MTT Melje
Maribor
6.000 m — kasnije 30 dni
8. art. Pavla — TKZ Zagreb
pogojuje dobave z devizno
participacijo
9. Preja 34/2 sint. TKZ Zagreb
neredne dobave
10. Preja 9/2 akril — Induplati
Jarše
pomanjkanje vlakna
11. Preja 9/2 akril — Predilnica
Litija
— KTI Krapina
izvozne obveznosti
13. art. Boni — Sukno Zapuže
kasni 30 dni — izvozne ob-
veznosti

Do dosedaj znanih podatkih smo
dolžni devizno participacijo pri-
bližno:

1. Tekstilindus Kranj
Svila Maribor
Djuro Salaj Mostar
TKZ Zagreb
Julon Ljubljana
itd.
700.000 din
1.500.000 din

1.200.000 din
3.000.000 din
800.000 din
(400.000 že vplačano)

V kolikor konfekcijska industrija v celoti ne bo resno vzela predlagano devizno participacijo za metražo in preje, bo situacija s preskrbo z materiali še težja. Po podatkih splošnega združenja tekstilne industrije Slovenije, smo izvozili v letu 1980 le 3,19 % skupnega prihodka ali 12.033.000 din. Družba pa pričakuje, da bomo izvozili več in to 15,90 % skupnega prihodka, oziroma skoraj petkrat toliko kot sedaj in imeli bomo sredstva, katerega bomo petkrat toliko kot sedaj in imeli bomo sredstva, katera bomo lahko odstopili dobaviteljem, ki nas bodo potem lažje oskrbeli s potrebnimi izdelki, ker jim le-teh ne bo potrebno izvažati, da bi si zagotovili devize za uvoz svojih surovin. Računa se le izvoz na konvertibilno tržišče. Slika o naši devizni plačilni zmožnosti si vsak dobavitelj lahko ustvari iz poročila, ki ga je poslalo Splošno združenje tekstilne industrije Slovenije in si po tistem misli, da ni kaj dosti za računati na nas in obratno.

NABAVNI SEKTOR

ABC mode

Ne samo vrhnja oblačila, kot so obleke, kostimi, plašči itd. temveč tudi malenkosti ustvarjajo modo, dopolnjujejo celoten izgled in dajo poseben pečat osebnosti. Zato si bomo ogledali nekaj najpomembnejših dodatkov, ki jih bomo nosili to pomlad in poletje. Izbira je široka in k vsakemu stilu oblačenja bomo našli nekaj zase.

A — plikacije iz kože ali velurja. Z njim lahko popestrimo torbice, pasove, prišijemo jih na majice ali puloverje, jopiče, na ovratnike in reverje. Primerne so dodatki safari-looku.

B — anane — različne torbice z dolgim ročajem za čez ramo iz plastičnih materialov v pastelnih barvah dopolnjujejo predvsem oblačila mlajših. Manjše torbice bananaste oblike iz usnja se lahko pripnejo za širok usnjen pas in zopet dobro dopolnjujejo safari stil.

C — oljerji ali ogrlice iz malih perl ali mičnega umetnega sadja zopet okrašujejo vratove mladih deklet. Tiste, ki so bolj pogumne, lahko posežejo po ogrlicah iz debelejših steklenih biserov.

Č — evlji z nizkimi petami ali sploh z ravnimi podplati.

Oddelek krojilnice

Robin Hood polškorenjci iz mehkega semiš-usnja in z ravnim tankim podplatom. Za zvečer so čevlji ravno tako z nizko peto, baletniške copatke, gornji deli iz prepletenih pasic in veliko zlatega usnja tudi za čez dan.

D — ežniki so še vedno veliki z lesenimi ali plastičnimi ročaji, lahko so desinirani ali enobarvni.

Efektne so veseli motivi.

E — mailirane sponke — plastične ali keramične z različnimi drobnimi cvetličnimi motivi v modnih barvah. Priljubljene so vlite iz plastike s pravimi posušeni cvetliči.

F — rotir je zelo modern material. Iz njega so udobna vrhnja oblačila, kompleti za šport, vetrovke so podložene s frotirjem in pošite. Ne manjka se ga tudi v otroških konfekcijah, kjer je pleten in v pastelnih tonih.

G — ube — na krilih, kot spuščene, zalikane, pošite, plise — nepogrešljive za prihajajočo pomlad in poletje. Primerne za športne, dnevne popoldanske — večerne obleke.

Vsaka si izbere tiste, ki najbolj pristojajo postavi.

H — lačnice za hlače so vseh dolžin in širin — od najširših kot so muslimanske hlače, do oprijetih iz imitacije usnja. Za poleti si lahko privoščimo kratke hlače, bermuda dolžino, pod koleno, 3/4 dolžina in dolge hlače, v gležnju stisnjene hlače, se pravi, po želji, kakor kateri ustreza.

I — ntarzije na sponkah in pasovih — kjer se dopolnjujeta dve barvi usnja, ali usnja in plastike. Dajo zelo bogat videz in so sicer drage.

J — opiči in jope — volnenih materialov. Športne

z žepi — različnimi paspulami ali okrasnimi trakovi za popoldne, za zvečer so priljubljene poštepane iz svilenih materialov ali lureksa z medvlogo. Rokavi so lahko dolgi, tričetrt ali kratki.

K — aki v kombinaciji z belo in pastelnimi toni je zelo pomembna tema za poletje 1981. Dodatki za ta zelenkasti ton so navadno v safari stilu.

L — ame in lurex — z zlatimi nitkami pretkani materiali so letošnji hit. Lame za večerne obleke, lurex vezene, lurex čipke in atzi.

M — otivi — eksotični kot palme, ptice, levje ali tigrove glave, v južno-peruanski, kavbojski popestrjeni z resami in trakovi, so tema za pomladanska in poletna oblačila. Zasledimo jih na oblačilih, torbicah, rutah in šalih, celo dežnikarji se jih poslužujejo.

N — akit kot polsvetleče verižice z obeski iz biserne matice, ogrlice in zapestnice v obliki kač, verižice z obeski iz perja in usnjeni trakovi s poldragimi kamni in cofi.

Vsaka vrsta nakita spada seveda k svojemu žanru oblačila.

O — vratniki so lahko ležeči ali s podstavkom, skoraj obvezno pa vezeni. Lahko kombiniramo bele vezene ovratničke k pisanim oblekam ali k desiniranim bluzam.

Če dodamo še pentljo iz žameta ali ripsa, bo dopolnila prav prikupen mladostniški videz.

P — asovi — usnjeni so pogostoma iz kačjega ali krokodiljega usnja v kombina-

ciji z gladkim usnjem, tigrova koža v kombinaciji z malo torbico, ki si ji pripnemo za pas, pleteni pasovi iz vrvi s kovinskimi sponkami ali kombinaciji vrvi in usnja — različne variante.

Za zvečer lakasti pasovi ali iz zlatega usnja s svetlečimi sponkami in peresi.

R — ute trikotne in kvadratne, v mlečno beli, črni ali mornarsko modri barvi z resami ali brez, včasih prepletenimi z lurex nitkami so modni dodatki za večerne obleke. Poglavitno je, da so gladke strukture in iz plemenitih materialov.

Rdeča barva je za letos zelo aktualna.

S — atenasti trakovi na dekljskih oblekah in bluzah v istih barvah kot oblačilo ali v kontrastnih barvah.

Š — ali in štole k večernim toaletam so še vedno moderni. Za čez dan in zvečer se nosijo bombažni, iz tanke volne ali svileni — nemalo krat pretkani z zlato nitko.

T — il naborke in čipkaste ovratničke lahko kompletiramo k večernim oblekam, mlajši pa jih radi kombinirajo tudi k pletenim puloverjem za čez dan.

U — hani so še vedno bleščeči, starejše se bodo odločile za majhne uhančke, mlajše pa se še vedno navdušujejo za bolj smeje uhane z dolgimi bleščečimi obeski.

V — ezenine — ovratniki, bordure, trakovi, trakci na tilu, aplikacije na satenu, motivi na bluzah.

Z — lata barva je modni hit. Lepe kombinacije z belo, rdečo, indigo modro, črno. Zlati so tudi dodatki, kot so torbice, pasovi in nakit.

Ž — aboji pri bluzah, večernih toaletah. Lahko so iz istega materiala kot oblačilo, lahko pa kombiniramo žaboje iz tila k volni ali drugemu materialu, na vzorčasto blago lahko dodamo enobarvni dodatek. Običajno je žabo kombiniran s šipko ali vezeno.

Razvojni oddelek

Humanizacija dela z vidika varstva pri delu in zdravstvenega varstva

Znano je, da zdravi ljudje običajno ne mislijo na bolezen. Samo zdrav človek lahko pri svojem delu dosega in tudi presega delovne obveznosti. Za ohranitev zdravja in s tem povezane učinkovitosti pri delu je zainteresirana naša celotna družba.

Po današnjih gledanjih je zdravje polno telesno, duševno in socialno stanje. Polno telesno zdravje pomeni, da človek ni bolan ali da ni invalid, temveč, da je odporen proti boleznim, da ima tako kondicijo, da lahko opravlja svoje delo.

Duševno zdravje smo do nedavnega precej zapostavljali, čeprav je v civilizirani družbi vedno več manjših ali večjih odklonov od polnega duševnega zdravja. Duševno zdrav človek nima težav sam s seboj in ne dela težav okoli.

Socialna blaginja predstavlja urejenost stanovanjskih razmer, hrane, obleke in podobno.

Pri vsakem na videz še tako lahkem delu nastopajo vedno tudi neke škodljivosti, ki po daljšem delovanju lahko pripeljejo do poklicnih obolenj ali celo invalidnosti.

Poklicne škodljivosti, ki v splošnem lahko nastopajo na delovnem mestu razdelimo v naslednje skupine:

- škodljivosti zaradi splošnih nezdružitvenih pogojev dela kot so: neprimerni delovni pogoji, nepravilna in slaba organizacija dela, delo v prisilnem položaju in podobno;
- fizična škodljivosti, kot so: mikroklimatski pogoji, delo v mrazu, vročini, prahu, ropot vibracija, sevanje (ultravijolična, rentgenska, radioaktivna), razsvetljava, električni tok, mehanske sile;
- kemijske škodljivosti, kot so: strupeni plini, pare, aerosoli;
- psihične škodljivosti, kot so: osebni dohodek pravično razdeljen po delu, skrb za reševanje stanovanjskega vprašanja, dodatna prehrana in podobno.

Mnoge poklicne škodljivosti nimajo posebno izraženih znakov, temveč povzročajo slabšo odpornost organizma proti drugim boleznim in zato škodljivo vplivajo na storilnost pri delu in vodijo končno v prezgodnjo invalidnost. Prvi in osnovni ukrep za prepre-

čevanje poklicnih bolezni je evidenca škodljivosti na delovnem mestu. To dosežemo z rednimi meritvami mikroklimata in sistematičnimi zdravstvenimi pregledi. Pomembni so tudi predhodni zdravniški pregledi, to je pred nastopom dela. S takimi pregledi se skuša s pravilnim izborom tudi čimbolj zmanjšati škodljive vplive delovnih pogojev (npr.: kdor ima astmo ni primerno delo v okolju, kjer je prah in plini, ali človek z močno pokvarjeno nogo na delovnem mestu, kjer bi moral samo hoditi ali stati). Iz tega razloga je sodelovanje med zdravstvenimi domovi, obratnimi ambulantami ali dispenzariji za medicino in organizacijami združenega dela zelo pomembno.

Urejanje delovnih razmer in humanizacija sta dolgotrajni proces, ki zahtevata veliko trdnje volje, strokovnega znanja in finančnih sredstev.

V naši delovni organizaciji je skupno 34 invalidov, in sicer 17 invalidov II. kategorije in 17 invalidov III. kategorije. Po posameznih TOZD in DS Skupne službe je število invalidov sledeče:

	II. kate.	III. kate.
TOZD		
Čipke Vintgar	1	1
Pozamenterija Bled	4	8
Konfekcija Bled	10	2
Konfekcija Vipava	1	1
Konfekcija Kočevje		2
Konfekcija II. Bistrica	1	1
DS Skupne službe		2
SKUPAJ:	17	17

Glede na celotno število zaposlenih predstavlja to 4,7 %. Žal je ta procent samo informacijski, ker nimamo podatkov za regijo ali republiko, da bi lahko videli primerjalno. Vendar pa lahko ocenimo, da je procent invalidnosti sorazmerno visok, kar je posledica narave dela — prisiljena drža.

Še nekaj besed o nesrečah pri delu. Za nesrečo pri delu se poleg nesreče pri samem delu šteje tudi nesreča, ki se pripeti na poti na delo ali z dela. Iz evidence nesreč pri delu je razvidno, da so v letu 1980 v primerjavi z letom 1979 v updanju, razen v TOZD Konfekcija Vipava in TOZD Konfekcija Kočevje.

MENCINGER JANEZ dipl. ing.

POPIS PREBIVALSTVA, GOSPODINJSTEV IN STANOVANJ 1981

Radovljica, 21. aprila 1981

Popis 1981 je končan. Popisana komisija občine Radovljica je že izračunala prve rezultate in ocenjuje, da so zbrani podatki, zahvaljujoč delu popisovalcev in inštruktorjev, kvalitetni.

31. marca nas je bilo v občini 31.809.196 prebivalcev več kot pred desetimi leti; 10.289 gospodinjstev živi v 10.287 stanovanjih. Počitniški stanovanj je 1.058, kar 402 več kot v popisu 1971. leta.

V desetih letih se je iz tujine vrnilo 71 zdomcev, tako, da jih dela v tujini le še 490.

Gostota naseljenosti je v desetih letih zrasla od 44,6 ljudi na km² na 49,6 ljudi na km².

Kaže se tudi neznanten trend zmanjšanja družin, saj pridejo na eno gospodinjstvo le 3,1 ljudje. Iz prvih kmetijskih rezultatov je razvidno, da je v razdobju 1971-1981 najbolj porasla prireja ovac, indeks rasti je 150,8 ter govodi za 110,3. Največji padec pa smo zabeležili pri konjereji in prešičereji.

Govedi je v občini 6.999.653 glav več kot leta 1971. ovac je 1.365, prešičev 1.813, pred desetimi leti pa jih je bilo 2.763. Našteti so tudi 18.760 glav perutnine. Pričakovati je, da se bodo prvi rezultati popisa po končani obdelavi vseh zbranih podatkov še nekoliko spremenili. Prvi rezultati po krajevnih skupnostih in naseljih pa bodo izšli v Statističnem biltenu že koncem meseca maja.

ZAKAJ SE SLOVENCIM NERADI ODLOČAMO ZA VOJAŠKE POKLICE

Radovljica, 14. marca

Zanimanje Slovencev, tudi mladih iz naše občine, za vojaške šole je kljub vsem prizadevanjem iz leta v leto manjše. Z namenom, da bi povečali vesplošne prizadevanje in propagando ter informiranje za vojaške šole in poklice je začel delovati v okviru OK SZDL Radovljica koordinacijski odbor za usmerjanje v vojaške šole in obrambne poklice. Prizadeval si bo za čim celovitejšo poznavanje staršev in otrok z možnostmi in potrebami šolanja, štipendiranja in zaposlovanja na tem področju.

14. aprila 1981 je bila prva seja koordinacijskega odbora. Udeleženci so se seznanili z osnovnim i naolgami koordinacijskega odbora v prihodnje.

V preteklosti je koordinacijski odbor deloval v okviru OK ZKS Radovljica in dosegel, kljub mrtilu v zadnjih dveh letih, določene uspehe pri pridobivanju kandidatov za vojaške šole. Leta 1971 so v občini začeli uvajati šolske svetovalne službe, aktivne poverjenike in komisije za poklicno usmerjanje. Z organizacijo predavanj za učence in starše, s seznanjanjem z literaturo, predavanjem filmov z vojaško vsebino, organiziranjem podučnih ekskurzij na vojaške gimnazije Franca Rozmana Staneta in vojaške šole v Zagrebu, z vzpodbujanjem gasilskih, taborniških, planinskih in krožkov rdečega križa, z razpisovanjem likovnih in pismenih tekmovanj v osnovnih šolah in z drugimi

akcijami so osnovne šole, OK ZSMS, OKZRSV, skupnost za zaposlovanje Radovljica in drugi povečali vedenje in motiviranje za vojaške šole in poklice.

Letos se je v vojaške šole prijavilo na Gorenjskem dvaindvajset kandidatov, v občini Radovljica pa le trije. Koordinacijski odbor je sprejel sklep, naj vsi nosilci usmerjanja v vojaške poklice do konca junija pripravijo akcijske programe za naslednje leto in jih pošljejo koordinacijskemu odboru, ki jih bo uskladal in oblikoval skupni program. Programi naj bodo usmerjeni k odpravljanju vzrokov dosedanjih pomanjklivosti, med katerimi so tudi negativna stališča staršev do vojaških poklicev, malostevilne družine in veliko povpraševanje po drugih profilih poklicev pri nas.

INDOK CENTER

SPOMINSKI PARK MARŠALA TITA

Turistično društvo Bled je po sklepu upravnega odbora z dne 27. marca t. l. dalo pobudo, da se tudi na Bledu v spomin tovariša Tita zasadi spominski park — 88 dreves in prevzelo nalogo, poiskati primerno lokacijo ter izdelati ustreken načrt. S tem v zvezi bodo zelo zaželeni predlogi, tako OZD kot krajanov, predvsem glede lokacije kot tudi vrste dreves oziroma rastlin, ki bi se zasadile. Pri iskanju lokacije za spominski park Maršala Tita, bi bilo treba zasledovati praktično korist v tem, da bi se park vključil v že obstoječe parkovne površine ter jih s primerno estetsko ureditvijo tudi obogatil. Doslej je bil

podan s strani upravnega odbora TD predlog, da bi se spominski park lociral na neurejenem zemljišču, ki leži v neposredni bližini centra, to je med Ljubljansko cesto in cesto Narodnih herojev (med objekti hotela Lovce, Kompas hotel, Golf hotel in hotel Trst. Kakoršnikoli predlogi in ideje s tem v zvezi so zaželeni.

Delovna organizacija »Vezenine« Bled razpisuje NATEČAJ za KOLEDAR 1982.

Natečaj razpisujemo v želji, da bo krog čim-širši in ideje raznovrstnejše.

Sodeluje lahko vsak član naše delovne organizacije. Upoštevati se bodo predlogi, ki bodo predloženi kot skice ali kot modeli. Priloženi ali opisani morajo biti materiali in barvne kombinacije. Idejni osnutek mora predstavljati našo delovno organizacijo. Biti mora dekorativen (stenski, namizni ali v drugi obliki), estetsko obdelan in uporaben.

Nagrade — komisija bo izbrala tri najboljše osnutke in jih nagradila:

1. nagrada 1.500,— din
2. nagrada 1.200,— din
3. nagrada 800,— din

Komisija bo sprejemala predloge do vključno 15. junija 1981.

Natečaj je anonimen. Avtorji naj svoje delo opremijo s šifro. Avtorstvo bodo dokazali z drugim izvidom, ki ga imajo pri sebi. Pošljite na uredništvo Naše vezi z oznako »NATEČAJ«. Upošteva se datum pošte še do 15. junija 1981.

»KINO« Bled

Ameriški barvni film
»LJUBEZENSKA ZGODBA NA LEU«
sobota 16. 5. ob 20 uri
nedelja 17. 5. ob 18 uri
Italijanski barvni film
»AFERA CONCORD 79«
ponedeljek 18. 5. ob 20 uri
nedelja 24. 5. ob 20 uri
Angleški barvni zabavni film
»NENAVADNI PSI ČUVAJI«
torek 19. 5. ob 20 uri
sobota 23. 5. ob 18 uri
Angleški barvni kriminalni film
»KANALOM DO ZLATA«
sreda 20. 5. ob 20 uri
petek 22. 5. ob 20 uri
Ameriški barvni film
»ZAKLAD MORSKEGA PSA«
sobota 23. 5. ob 20 uri
nedelja 24. 5. ob 18 uri
Jugoslovanski barvni film
»EROGENA ZONA«
ponedeljek 25. 5. ob 20 uri
nedelja 31. 5. ob 20 uri
Italijanski barvni film
»DRAGI OČKA«
torek 26. 5. ob 20 uri
sobota 30. 5. ob 18 uri
Španski barvni film
»ZAKLAD ŠPANSKIH GALIJ«
sreda 27. 5. ob 20 uri
petek 29. 5. ob 20 uri
Ameriški barvni film
»KO TUJEC POKLIČE«
sobota 30. 5. ob 20 uri
nedelja 31. 5. ob 18 uri
Francoski barvni pustolovski film

»LUMP«
ponedeljek 1. 6. ob 20 uri
nedelja 7. 6. ob 18 uri
Jugoslovanski barvni zabavni film
»OBETAVEN FANT«
torek 2. 6. ob 20 uri
nedelja 7. 6. ob 18 uri
Jugoslovanski barvni krim. film
sreda 3. 6. ob 20 uri
sobota 6. 6. ob 18 uri
Ameriški barvni glasbeni film
»TA VRAŽJI JAZZ«
petek 5. 6. ob 20 uri
sobota 6. 6. ob 20 uri
Ameriški barvni krim. film
»ČLOVEK ŽENA IN BANKA«
ponedeljek 8. 6. ob 20 uri
torek 9. 6. ob 20 uri
nedelja 14. 6. ob 20 uri
Ameriški barvni pust. krim. film
»ON TO DELA BOLJE«
sreda 10. 6. ob 20 uri
nedelja 14. 6. ob 18. uri
Ameriški barvni film
»AMERIŠKI GRAFITI II«
petek 12. 6. ob 20 uri
sobota 13. 6. ob 18. in 20 uri
Ameriški barvni film
»V VRTINCU«
ponedeljek 15. 6. ob 19 uri
nedelja 21. 6. ob 18 uri
APRIL 1981

Prišli:

TOZD Pozamenterija Bled
1. SUŠIČ Merima
14. 4. 1981 krojenje zaves
2. MIHAJLOVIČ Miloš
15. 4. 1981

3. TABORIN Marlena
20. 4. 1981 šivanje zaves
4. SELIMOVIC Haiša
21. 4. 1981 šivanje zaves
5. KUHN Jožefa
20. 4. 1981 vezilja
6. PRETNAR Irena
21. 4. 1981 vezilja
7. ZVER Darinka
20. 4. 1981 šivanje štiket
- TOZD Konfekcija Bled
1. STARE Danica
2. 4. 1981 šivanje
- TOZD Konfekcija Ilirska Bistrica
1. DŽOKIĆ Gordana
1. 4. 1981 šivanje
2. TONC Tina
1. 4. 1981 likanje
3. BROŽIČ Marija
17. 4. 1981 šivanje

Odšli:

1. JAMŠEK Julijana
15. 4. 1981 v pokoj TOZD
Konf. Vipava
2. ROJC Marija
30. 4. 1981 TOZD Konf.
Il. Bistrica
3. ALAGIČ Mekbule
29. 4. 1981 TOZD Pozamenterija
29. 4. 1981 TOZ Pozamente-
rija Bled

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

Vodoravno:

Ifigenija, lapidaren, ilegalen, RK,
amen, SB, takt, keops, kor, Arm-
strong, BG, kruh, IE, on, oko,

Kranj

P GORENJSKA

revije

NAŠA 1981

05

191102548,3

COBISS

2. nagrada 10.— din
STRGAR Milka
3. nagrada 50.— din
PODLIPNIK Ivanka

— Živeti bi moral tako, da bi
spoštoval predvsem samega
sebe.

GORKI

— V kar verjamem, to tudi je.

— Nič mi nisi mar — pravi pri-
roda človeku. Jaz kraljujem,
ti pa se pobrigaj, da ne um-
reš.

TURGENJEV

— Ni važno, koliko si napisal,
temveč kaj in kako.

TITO

— Bojazljivec je tisti, ki v ne-
varni situaciji misli z noga-
mi.

Nagradna križanka št. 3

SESTAVIL MARIAN TOMAŽIČ	ČUSTVEN	VODJA RAZVOJIN- SEKTORJA	HERCE- GOVEC	GRŠKI PISATELJ NIKOS	MESTO V ZAMBII	BOG ZAŠČ. V STAREM RIMU	MODSTVO	ŠPANSKA REKA	VEZENINE BLED	OLIMPIJSK IGRE	PRETA- KANJE VODE	SKANDI- NAVSKI DROBIŽ	ZGODEN	VZKLIK NA BIKO- BORBAH	OBŽALO- VANJE; LOKANJE	PROTI- SREDSTVO
JUDOVSKI PREROK (950 pr.š.)									TESTA- MENT							
JAPONSKA DVOR. DAM ŠIKIBU									NEREALN PIJAŠA ST. SLOVANOV							
OPOMIN NA BLEDJA VR. KAZNI									M. IME DRŽAVNA BLAČJINS							
KALCIJ			AMINO- KISLINA ANČE EVČEN			ELAN						VEZENINE BLED	FRANCE PREŠEREN	ANA IG- NIATOVIČ ZELENICA V PUŠČAVI		
BOGINJA PLODNOSTI						ALDOŠA COND		GRŠKA ČRKA CIGAN				SKLAD				
KIS					STARO PO- ROR. MESTO V KILIKIJ	VRSTA KOTNE FUNKCIJE	RİZEVO ŽGANJE					SRBSKO M. IME				
NOVI SAD			ZV. IZV- SVET VRSTA NOČASVIC				VEZENINE BLED	OWEN ROBERT SLOČ			KAZALNI ZAJMEK	DUHOVNA ČAST KALIFOV	SARODNIK ZOLAJEV ROMAN			
KNJIJE ZEMLJE- VIDOV							SMOLEJ MINKA ŽENSKO IME		TEHNOLO- GINJA KOS RADKO POLČE					GRŠKA BOGINJA NESREČE	ČLAN UREDNI- ODBORA	
NESTRO- KOVNIAK					SUKANEČ SAMS			DEL TELESA TELKA ERZEN						ANTONOV POKRAJINA ELA JAN		
GLAVNI ŠTEVNIK			NAPASNO TAZNA- VANJE							NAJMSI VRH V PIRENEJH						
PREDLOG			PRIPADNI RAZREDA VRETEČ ARJEV							GLAVNI UREDNIK NAŠE V.						

»NAŠA VEZ« izhaja enkrat mesečno. Urejuje uredniški odbor: LUŠTEK Ksenija, ISKRA Vinko, TIČAR Jerca, BAJŽELJ Alenka, VIDIC Diana, POR Jaka, KRAVOS Jolanda, PAVLIN Veronika, ISKRA Elda. Glavni in odgovorni urednik: MAJER Peter. List dobijo člani kolektiva in upokojenci brezplačno. Tisk Knjigovoznica tiskarna Radovljica. Naklada 800 izvodov.